

EGYHÁZI- ÉS ISKOLAI SZEMLE

Felelősszerkesztő: DEBRECZENI ISTVÁN református lelkész

Megjelenik két hetenként szombaton.

Előfizetési ára: egész évre 160 Lei, fél évre 80 Lei, egyes szám 6 Lei.

Szerkesztőség: Satu-Mare (Szatmár) Református lelkészi hivatal, a hová a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény küldendő. Kiadóhivatal: Oradea (Nagyvárad) Szada Iosif Vulcan (Nagy Sándor-u.) 14. szám. Előfizetési díjak, hivatalos hirdetések díja, reklamációk Konrád Géza címére Nagyvárad, Nagy Sándor-u. 14. küldendő.

Kulturtaxa.

Az egyházkerületi közgyűlés határozott középiskoláink felől. Ez a határozat azonban — sajnos — gond nélkül működésüket egyáltalán nem biztosítja. Sőt, ha csak ettől függetlenül, még fennállásukat sem. Ez volt az egész gyűlés legnagyobb fontosságú tárgya, mert középiskoláink megtartása nemcsak egyházi, hanem faji, nemzeti érdek. Kulturális színvonalunk attól függ, hogy mennyi és milyen magyar intellektuelt fogunk a jövőben nevelni és ma már kétségtelen, hogy fajunk jövő vezetőit csak mi képezhetjük magunknak. Ezt másoktól hiába várjuk! Éppen azért nem tudunk szó nélkül elmenni e határozat mellett, nem tudunk minden megjegyzés nélkül napirendre térni felette.

Végzetes nagy hiba volt, hogy ez a teher, mint adó fogalma ment át a köztudatba, melyet — a most is elismert kifejezések szerint — „ki kell vetni és be kell hajtani”. Tagadhatatlan, hogy központi, kerületi szempont szerint nem is kezelhető másként. De más képen van a dolog az egyes gyülekezetek szempontjából, ahol minden adó ellenszenves, sőt gyűlöletes. Pedig ez csak addig adó, míg az egyes gyülekezetek lélekszámuk után eső összeg megállapítatik. A gyülekezetek azonban részben, vagy akár egészben is eltörölhetik a rájuk kirótt összeg adó jellegét. Mert úgy teremthetik elő, ahogy akarják, vagy ahogy a legcélszerűbb módon tudják. Össze lehet hozni társadalmi úton: egyesek adományaiból, vagy estélyek, ünnepek rendezése által. Vannak egyházközségek, amelyekben eddig is így történt. Vagy van olyan is, melyben a kulturadót csak nagy nehezen vállalták, ellenben természeti adományokból éppen középiskolai célra kétannyi érték gyűlt össze. Tudunk olyan egyházzól is, melyben egy ünnepség jövedelme, melyet szintén középiskolai célra rendeztek, jóval felülmuta a kivetett összeget. Ezt a módot tapasztalatok alapján ajánljuk azoknak,

akiknek a kulturtaxa befizetése nehézséget okoz. De középiskoláink nevében érettek aggódó lélekkel kérjük mindazokat, akiknek a most megállapított kulturtaxa mellett módjuk, lehetőségük van, hogy azon felül is áldozathozatalunk egyik, másik említett, vagy más hasonló módját és így a legkeresztényebb alakban: a gyülekezetek adományával tegyék lehetővé, hogy középiskoláink ez iskolai, vagy esetleg a polgári év végéig meghosszabbítsák életüket. Semmi más nem szükséges ehhez, csak lelkes akarat, csak jelen hivatásuktól áthatott és jövődönkért izzó szerető szív!

Fájdalommal kell feljegyeznünk egy meglepő jelenséget. E határozat hozatalnál a közgyűlés világi tagjai közül senki sem szólalt fel. Csak lelkészek vitatkoztak, gyötrődtek, emésztődtek és keresték a helyes megoldás útját. Nem vádként jegyzem ezt fel, még kevésbé ellenük való hangulatkeltés céljából, de sehogyszem tudom elhallgatni ezt a nekem végtelenül fájó tapasztalatot. Hányszor hangzik a jogos panasz, hogy a lekipásztor egyedül áll gyülekezetében minden segítség nélkül, hányszor jutott kifejezésre az óhaj, hogy a lelkész ne legyen adó kivétel és adóbeajtó, mert ez a szerep aláassa a lelkészi tekintélyt, éket ver a lelkész és gyülekezet közé, lerontja eredményes lelki munkáit és megakadályozza további munkálkodásában. Pedig mennyi hiába elpazarolt erő lehetne megtakarítani, mennyi mérgező keserűségtől megmenekülni és mennyivel más lehetett volna a közgyűlés határozata is, ha lelkes és áldozatkészségükről ismeretes világiak is segítettek volna e nehéz ügy helyes megoldásában!

Megnyugvással állapíthatjuk meg viszont azt, hogy a kulturális terhek igazságos elosztásához az első lépés e határozattal megtörtént. Még bátortalan, csak félig megtett, kissé talán félszeg is ez a lépés, de már hirdetője a felismerésnek, hogy ezeket a terheket nem lehet — mindenre tekintet nélkül — egyenlően szétosztani. Különbség van az egyházaknak

nemcsak kulturális, hanem minden egyházi teherherviselése, sőt teherbirása között is. Nem lehet azt kívánni, hogy amelyik már így is szinte elbirhatlan terhet hordoz, az ugyanolyan mértékben viselje a közös terhet is, mint amelyiknek alig van valami saját terhe. A terhek egyenlő és igazságos megosztására csak egy mód volna. Ez a teljesen keresztülvitt egyetemes adózás, központi pénztárral. Jól tudom, hogy ettől még messze vagyunk és ez máról holnapra nem valósítható meg, de a lehetőség szerint addig meg kell közelíteni az igazságot.

Ebben az esztendőben már csak a most megállapított kulturtaxával dolgozhatunk. Ha ez, a régebbi hátralékokkal együtt befolyik, középiszkoláink ez évi életét körülbelül biztosítja is. De nem biztosítja a jövő évben. Azért ezt a határozatot csak évközi, átmeneti állapotnak tekinthetjük s a jövő évre más, jelentősebb erőt nyújtó megoldásról kell gondoskodnunk. Készítsünk elő az őszi közgyűlés elé egy, lehetőleg igazságos, minden szempontra kiterjedő, részletesen kidolgozott javaslatot, melyet esetleg vitassunk meg e lap hasábjain, hogy a jövő évre idejében meghozott határozattal kiszabott összegeket a rendes időben illeszthesse be minden egyház a maga költségvetésébe és idejében gondoskodhassék fedezetéről. Akkor könnyebb lesz ezt is megtalálni és könnyebb lesz megcáfolni egyik román államtitkár javaslatát: Nem kell a felekezeti iskolákat bántani, mert maguktól is megsemmisülnek.

Debreczeni István.

Egyházi törvények a magyar református egyházban. — eladó. Ára 200 Lei. — Cím a Kiadóhivatalban.

A Szent-földről.

Ha — teszem — Triesztben hajóra szállunk, Brindisit [Olaszországban] és Alexandriát [Afrikában] érintve, kisebb-nagyobb itt-ott tartózkodással 8–10 nap alatt odaérünk, megtevéen tengeren kerek 2800 km.-t. Akinek uti célja Jeruzsálem [a béke városa], akár nyugatról, akár északról, akár Egyiptomból jön, az Jaffa [a szép] városának kikötőjében száll partra. A távolság innen Jeruzsálemig 87 km. s ma már vasut vizsen oda. Az útja vasuton 4 óráig tart, olyan vidéken keresztül, ahol hajdanában „méz és tej folyt bőségesen.” A zarándokok városa az, melynek láttára a keresztes háborúk vitézei térdre borulván a „Téged Isten dicsérünk”-et zengedezték. Mint egy mesebeli királyleány, úgy pihen az a város egy magas dombnak lejtőjén, a tenger zajától körül fogva, mintha azt el akarná nyelni. Az ó-kornak földleiről és történéseiről „vizözön-

Egyházi élet.

Kerületi közgyűlés.

Április 22-én tartotta egyházkerületünk ez évi tavaszi közgyűlését. A püspökválasztás elismerése által felszabadultak a lelkek az évek óta rajtuk sulyosodó nyomás alól, a szivekből reménység vetített hajnalt egyházi életünk sötét égboltjára. A hatás meglátszik az elvégzett munkán: alkotások jelzik, hogy egyházunk vezetői egy hosszú napot szinte kimerítő nehéz tanácskozásban töltöttek el.

Széll György esperes szívünk érzéseit hiven kifejező buzgó imádsága után Csaba Adorján egyh. m. gondnok rövid, tömör beszéddel nyitotta meg a közgyűlést. Bejelentette, hogy a püspök ünnepélyes beiktatása csak akkor fog megtörténni, ha a püspök a hűségeskütt leteszi. Az egyházkerület vezetését is akkor fogja átvenni. Majd Nagy Károly püspökről emlékezett meg, kegyeletos szavakkal méltatva érdemeit. Beszédét a közgyűlés tagjai állva hallgatták végig. Végül bejelentette az elnök, hogy Széll György esperes a múlt évben töltötte be lelkeszsége 50 ik esztendejét és reá a közgyűlés tagjainak helyeslésétől kisérve Isten áldását kérte.

Csernák Béla főjegyző adta elő a püspök és főgondnok választás eredményét és a püspökválasztás megerősítését, melyet a közgyűlés örömmel vett tudomásul, egyszersmind kimondta, hogy midőn ezt hálával fogadja, fájdalommal értesül, hogy szervezkedésünket még most sem fejezhetjük be és feliratban kéri a királyt, hogy a hűségeskütt mielőbb vegye ki. — Köszönettel fogadta a közgyűlés az erdélyi egyházkerület üd-

előtti”-nek nevezik e várost, sőt a világ legrégibb városának is mondják. Kétséggkívül ez a hely az, ahol a pogányság és a zsidóság sajátos módon érintkeznek s mintegy elébe jönnek a keresztyének. Noénak bárkája, Jónás sorsa, az izraelitáknak harcai a philiszteusokkal stb. szorosan összefüggnek Jaffával. S ha mi az ósrégi mondákat a történeti hűségtől külön választjuk, akkor is a kikötő városrészben kimosott, rovátkos kockakövei felette régi 4000 éven tuli korról tesznek tanubizonyságot. A „hajdan” és „mostan” közti ellentét természetesen Jaffában is feltűnő. Fénykorából való építményei, mikor még itt táboroztak a keresztes hadak, eltűntek s még a XV. ik században is törmelékhalma volt a város, mely mai napig sem tudott régi nagyságának és fényének magaslatára emelkedni, nem azután sem, hogy a nagy Napoleon a pestis által sújtott várost alóla való elvonulása előtt összelövette.

vözetét Sulyok István püspökségének elismerése alkalmából.

Bede László tanácsbíró esküdtétele után, szavazást rendelt el a Várad Miklós lemondásával megüresedett aljegyzői tisztségre. A kultuszminiszterhez feliratot küldött, hogy egyházunkat reformátusnak és ne kálvinistának nevezzék.

A lelkészképzés jogát nem adja fel kerületünk, de míg theológiát állíthatunk a Kolozsvártól várja továbbra is szükségleteinek kielégítését. Kerületünk theologus fiait fokozottabb mértékben igyekszik segíteni s a múlt évben 18 ifjunak 50.000 Lei segélyt adott, azonkívül 13 tanítónővendéknek fejenként 1000—1000 Leit.

A lelkészözvegyek, árvák és nyugdíjas lelkészek a lelkészek által felajánlott segélyből az 1925. évben 225 ezer Lei segélyben részesültek.

E tárgyak sablonos elintézése után érkezett el a közgyűlés az egyik legnagyobb jelentőségű ügy, a nyugdíjintézet ügyének tárgyalásához. Hosszu, komoly eszmecsere és vita után a közgyűlés elhatározta, hogy a lelkészek, tanárok és tanítók testületileg belépnek az erdélyi egyházkerület nyugdíjintézetébe, mely ettől kezdve a romániai református egyház nyugdíjintézte címet fogja viselni. A belépésre kötelezi minden belhivatalnokát, de a belépést ahhoz a feltételhez köti, hogy a lelkészek nyugdíja a tanárokéval egyenlő legyen.

Másik nagyfontosságú tárgy volt a kulturtaxa megállapítása. Az előadói javaslat szerint lélekszám szerint 10 Leies taxa kivetésére van szükség, melyből begyűlő 2.111.000 Lei fedezné a középiskolák és a szegény egyházak szükségletét — az állami tanterökövel egyenlő fizetés szerint. Az e fölötti vita foglalta le a közgyűlés idejének jó részét, míg végre a vita aggodalmas tanakodássá és töprengéssé változott át. Végre

is Széll György indítványát fogadta el a közgyűlés, mely szerint az iskolát fenntartó egyházak 2, az iskolát nem tartók 5 Leit fizessenek minden lélek után. De szigorúan elrendelte a hátralékos kulturadók augusztus 1-ig való befizetését.

Megszervezte a közgyűlés a tanügyi bizottságokat külön a középiskolai és külön az elemi iskolai ügyek intézésére és tanügyi előadóul Nagy Vilmost választotta meg.

A belmissziói bizottság javaslatai alapján nagy lépéssel vitte előre a belmisszió ügyét. A vasárnapi iskolák eredményesebbé tételére a bizottság utján gondoskodni fog segédeszközökről. A konfirmáció 14-ik évre kitolását elvben, a középiskolákban pedig gyakorlatban is elfogadta és ez ügyben véleményadásra hívta fel az egyházmegyéket. Hasonlóképpen állást foglalt általánosságban az egyházfegyelem mellett és a lapban közölt törvénytervezetre nézve véleményt kér az egyházmegyéktől. A missziók támogatására nézve előkészítő határozatot hozott. A nélapot Kecskeméthy Istvánt „Kis Tükör” c. lapjában látja megvalósulni, mely gyűltekezeteink támogatásába ajánl.

A máramaroszigeti gimnázium anyagi ügyeinek megvizsgálására bizottságot küldött ki, a szatmári középiskolák igazgató-tanácsaiba 2—2 tagot delegált. A nagyszalontai egyházmegyét felmentette az egyh. község közgyűlések tartása alól. A nagybányai egyházmegyét kötelezte a tanítónőképző terheinek arányos viselésére.

Majd gyors egymásutánban tárgyalták le az egyszerűbb szabályrendeleti, adásvételi és díjlevél ügyeket, elfogadva az előterjesztett előadói javaslatokat.

A közgyűlés délelőtti és az esti órákban tartott, míg délután bírósági ügyeket tárgyaltak a bíróságok.

Mindazok dacára a mai város panorámája is gyönyörű. Délfelől a pompás városi kertekig terjed az Arábia felőli sivatag, keletre hatalmas gyűtmölcsösök valóságos paradicsomi képet nyújtanak, melynek háttérében ott fehérlenek, mint egy megkövesedett tenger Judaeának hegységei. A város belseje azonban nem sok látnivalót nyújt. Lépcsőzetes utcái rondák, részben boltívesek s valósággal „egyetlen” vásárcsarnokot képeznek, ahol arabok, törökök, egyiptomiak, arméniaiak, szyriaiak, perzsák, kurdok, nubiaiak és zsidók, szóval Kelet és Nyugat egymással seftel és veszekszik. A városnak fénypontja kétségkívül a keleti részben elterülő gyönyörű ligetek, melyeket a narancs, citrom, gránátalma, füge s mandulafái alkotnak.

Betelven a látottakkal, elhagyjuk Jaffát s a keleti kapun — a zarándokok kapuján — kecskétül Jeruzsálem felé vesszük utunkat. Hagyo-

mány és legenda, sőt maga a pozitív történelem is „szent”-té avatta s számtalan halandónak lett utjává földi mennyországába.

Utközben meghallgatjuk kalauzunknak a „Szent-földre” vonatkozó történeti előadását, ki nekünk — ő is iskolába járt — elmeséli a következőket:

Mialatt az egész világ bálványimádásba merült el, Mesopotámiában egy semita eredetű nép megőrizte az egy igaz Isten tiszteletét. Izrael népe volt ez, mely eredetét Ábrahámtól, (a sokaság atyjától) Semnek kilencedik utódjától vette. Azaz Ábrahám, aki eleinte Chaldea-ban lakott, — tudjuk, hogy az Euphrates folyó a tőle északra, vele párhuzamosan haladó s alantabb vele egyesülő Tigris folyóval a Szent Bibliából is ismeretes Mesopotámiát [folyamközt] alkotja s hogy az Euphrates folyótól nyugatra fekvő földterület volt a régi Chaldea, mely Babyloniához tartozott —

Belmisszió

Törvénytervezet az egyháztagok fegyelmezésére.

1. §. Az egyháztagok fegyelmezése nem a megtorlás, hanem a szeretet gyakorlása, javításra szolgáló eszközökkel.

2. §. Fegyelmi vétséget követhet el az egyháztag vagy mulasztása, vagy cselekedete által.

A) Mulasztásbeli vétségek

következetes és indokolatlan mellőzése olyan cselekedeteknek, amelyek magának az egyháztagnak hitbeli épülésére, erkölcsé jobbulására, családja vallásos, egyházi, erkölcsi életének erősödésére, a gyülekezetnek lelki és anyagi hasznára, Istennek dicsőségére valók. Ilyenek például: házi imádkozás, bibliaolvasás, templomlátogatás, urvacsorával élés, gyermekek iskolázása, konfirmálása, egyházi adófizetés, jótékonyosság, lakóhely változtatásának idején való bejelentése és a többi.

B) Cselekedetbeli vétségek

mindazok a szavak, viselkedések és cselekedetek, amelyek a hitűségbe, vallásos érzületbe, közerkölcsiségbe, haza és az egyház iránti hűségbe ütköznek.

Ilyenek például: az istentagadás, Istenkáromlás, istencsufolás, a Szentírás igazságainak, református egyházunk hittételének tagadása, gunyolása; a tízparancsolat parancsainak, tilalmainak megszegése az ujszövetség értelmezése szerint; állami törvényekben meghatározott bűnök és vétségek elkövetése; a hazának és hazafias érzületnek megtagadása, kicsufolása, az egyház törvényeinek, törvényes határozatainak megszegése, ezek, valamint az egyház intézményei, hatóságai és hivatalnokai

iránti engedetlenség, tiszteletlenség, részegeskedés, hazudozás, pazarlás stb.

3. §. Fegyelmi büntetések:

a) feddés;

b) az egyházközségi választás, vagy választhatóság jogától megfosztás;

c) az urasztalától eltiltás;

d) a gyülekezetből kirekesztés.

4. §. A fegyelmi büntetések azonnal hatályukat veszítik, amint a vétkes az egyházközségi bíróság előtt bűnbánatát és megjobbulás iránti készségét szóval bejelenti. A szóval való bejelentést az írásbeli bejelentés csak súlyos betegség esetén helyettesítheti.

5. §. Az egyházközségi választás vagy választhatóság jogától megfosztás büntetésének foganatosítását a választók névjegyzékébe felvétel ténye nem akadályozhatja meg.

6. §. A fenyítő eljárás bírói folyamatba-tételét előzetes eljárás előzi meg:

a) négyszem közötti figyelmeztető intés a lelkipásztor részéről;

b) ennek megismétlése a lelkipásztor által, az egyházközségi bíróság két tagjának jelenlétében.

7. §. Csakis ezeknek az intéseknél siker-telensége esetén vihető az eset bíróság elé.

8. §. A feddés és választási, illetve választ-hatósági jogtól megfosztás eseteiben az egyház-megyei fegyelmi bíróság, — az urasztalától eltiltás esetében az egyházkerületi fegyelmi bíróság — a gyülekezetből kirekesztés esetében a konventi bíróság határoz végérvényesen.

9. §. A 3. §. a) b) c) pontja eseteiben két, a d) pont eseteiben három egybehangzó ítélet ellen, továbbá a felebbezési bíróság által hozott felmentő, vagy büntetés mérvét leszállító ítélet ellen nincs helye felebbezésnek.

— mondom az Ábrahám és Jehova [az Örökkévaló] parancsából mintegy 2000 évvel Kr. e. elhagyta szülőföldjét és Kánaánban, az ígéret földjén, vagyis Palesztinában települt le, hol a ben-születtek őt s az övét „hébernek”-nek [tulról, azaz Jordán folyón tulról jött idegeneknek] nevezték. Fia Izsák [az öröm gyermeke] volt, s annak kisebb fia vala Jakob [a sarkát emelő], kinek héber nyelven való mellékeve „Izrael” [Isten harcosa]. Jakab 12 fiától származott „Izrael” 12 nemzetsége. Az izraelitáknak Egyiptomban és Gosem földjén való történetét, valamint Mózesnek [a vízből kifogott-nak] történetét is mindenki ismeri, aki iskolába járt. S azt is tudjuk, hogy nem Mózes, hanem utódja Józua [a Jehovától meggyógyított] volt az, aki átkelt a Jordán vizén, lerombolá Jerichót s aztán Kánaánba, az ígéret földjére, a „Szent-földre”, Palesztinába vezette be az izraelitákat.

Az akkori Palesztina, melyet Józua 7 évi véres harc után foglalt el, a mai Palesztinától nagyon különbözött. A Szent Biblia magasztos szavakban írja le termékenységét, mert a ma nagyrészt kopár tartományban akkor dúsan termett a gabona, bor, olaj, balzsam és gyümölcs s az izraeliták majdnem kizárólagosan földműveléssel foglalkozván, a nagy szorgalommal művelt föld 6 millió embert volt képes táplálni.

A zsidó nép élvezni akarván fáradságának gyümölcseit, kívánta az elfoglalt földnek felosztását. Megtörtént hát a felosztás a 12 nemzetség közt, úgy, hogy a 13-ik — a Lévi [a ragaszkodó] nemzetség, melynek tagjai a papi méltóságot viselő Áron [a duzzadva sarjadjó] nemzetség mellé voltak rendelve, mint áldozók, mint törvénytudók és mint orvosok, — nem kapott külön földbirtokot, hanem csak elszórtan városokat s a föld termésének tizedét. A nemzetségek közt azonban

10. §. Jelen törvény az egyházkerületekkel leendő közléstől számított három esztendő leteltével lép életbe.

11. §. Jelen törvény életbeléptetésének előkészítéséhez és a törvény végrehajtásához szükséges intézkedések megtételével, valamint az eljárási szabályok elkészítésével az egyetemes konvent bízta meg.

Akiket hazahivott az Ur.

Sátor Dávid színérváraljai lelkész élete 72-ik, házassága 40-ik évében, április 21-én, rövid szenvedés után hazament az ő Urához, kit 49 évi hűségese lelképásztori szolgálatában Krisztusi szelid lélekkel imádozt és hirdetett. Igazi lelképásztori mintakép volt. Erdemeit az egyházmegye gyámintézeti pénztárossággal és tanácsbíróssággal jutalmazta. Temetése 23-án volt, hatalmas közönség részvételével, tekintélyes számú vidékiek és lelkészek jelenléte mellett. A templomban Révész János nagybányai ág. ev. és Kató István udvari, a sirnál Oláh Sándor krassói és Kovács Károly, községemei lelkészek fungáltak. Halálát özvegye négy gyermeke, Soltész Elemér tábori püspök, mint sógora, Mészti Mihály dobai és Jakucs Sándor balmazújvárosi lelkészek, mint vejei gyászolják.

Ribisi Katalin biharpüspökii tanítónő márc. 21-én elhunyt. A református tanítósnak egyik legkiválóbb tagja volt, aki nemcsak mint kitűnő tanító, hanem mint jó tollú író is elismerést szerzett magának. A szakirodalom terén értékes értekezései, a szépirodalom mezején pedig csinos versei és kedves néprözei írásai jelentek meg. Különösen a régebbi években. Temetését Sulyok István püspök végezte.

Az Ur adon üdvösséget a haza szállt lelkének, az itmaradt szomorú szíveknek pedig vigasztalást a feltámadás hite által.

nem sokáig tartott az egyetértés s hiába voltak kiváló királyok s majd kiváló királyai is, a belvillongások megbuktatták két részre szakadt országot s bár Augustus császár idejében, a kegyetlen Heródes alatt virágzó államot alkottak — ez akkoriban volt, midőn Jézus született — a római járom alá kerülve, Nero császár utolsó napjaiban föllázadtak s tragikus elbukás lett a vége. Egy millió és háromszázezer emberük vesztett el a véres küzdelemben, szent városunk, Jeruzsálem földulatott, a templom leromboltatott és a zsidók szétszóratása megkezdődött. Történetek pedig ezek 70-ben Krisztus Urunk születése után.

Kalauzunk ezzel befejezve rövid, de tanulságos történeti visszaemlékezését, folytassuk most már utunkat a szent város felé, Jeruzsálem felé.

A Szent Biblia alapján és Chavanne I. után:

R. S.

[Folyt. köv.]

Irodalom

Megjelent a „Kis Tükör“. Dr. Kecskeméthy István kolozsvári theol. professzor ismét megjelentette régi közkezdelt képes, családi vallásos hetilapját, a „Kis Tükör“-t. Amint bekopogtat ismét a református családokhoz vele régi békés, boldog idők emléke, hangulata ujjal fel és ismét áhitat, buzgóság ébred a szívekben. E lap csakugyan az, aminek nevezi magát. Kis tükre az evangéliumnak, a vallásnak és az életnek, az egyházi és világi élet eseményeinek. Azonkívül családi tag is a maga teljességében közvetlenségével, melegségével. Végül az, amire rég vágyunk, amit sürgettünk és amire készültünk is: igazi, szívnünk, óhajunk szerint való vallásos néplap. Mindent meg kell tennünk, hogy virágozzék, erősödjék és ne csak Erdélynek, hanem a mi kerületünknek is kedveit és szélesen elterjedt lapja legyen. Előfizetési ára negyedévenként 50 Lei. Eddig 3 szám jelent meg.

Előfizetési felhívás. Több mint egy éve előfizetést hirdettem „Az Ujszövetség“ címen kiadandó, mintegy tíz év terjedelmű tanulmányomra, mely, bár tudományos alapon áll, de a művelt közönség részére is alkalmas gyakorlati építő céllal igyekszik bevezetni a Jézus Krisztus evangéliumának eredeti világába s ismerteti meg a Bibliát. — Mivel elegendő előfizető nem jelentkezett, a kiadást anyagi eszközök hiánya miatt kénytelen voltam elhalasztani. Most új előfizetést nyitok e könyvre, jelezve, hogy az már nyomdában van s pár hét alatt szétküldetnek. — Egyben előfizetést hirdetek az ujszövetségi kommentár első része képen ugyancsak 10 évi terjedelemben megjelenő munkámra is, amely a János evangéliumának és leveleinek magyarázatát adja tudományos alapon, de építő céllal. Ez a munka is elkészül néhány héten belül. — A könyvnek előfizetési ára 100—100 Lei, míg bolti ára drágább lesz. Mindkét mű előfizetői 200 Leiért portómentesen kapják meg a könyveket, míg a jelentkezők részére utánvétellel küldetnek meg. Jelentkezni lehet a felhívás megjelenésétől számított három héten belül az alábbi címen: *Musnai László* ref. lelkész, theol. m. tanár, Teaca, jud. Mureș.

Egyházi hírek

Dr. Makkai Sándor az erdélyi egyházkerület püspöke. Az erdélyi egyházkerület április 17-én töltötte be Nagy Károly püspök örökét, midőn megható egyhangu lelkesedéssel az eddig is helyettes püspökként működő Dr. Makkai Sándor theol. tanárt, egyh. ker. főjegyzőt választotta meg. A küldöttségileg meghívott új püspök meghatottan köszönte meg a bizalmat. Programját a királyi megerősítés után beiktatásakor fogja elmondani. Most röviden ebben összegezte: életrehalálra komolyan venni a Krisztus evangéliumát. Dr. Makkai Sándor 36 éves és már olyan irodalmi munkássága van, amellyel neves emberek is csak egy egész élet után dicsekedhetnek. Ez magyarázza meg a választásban megnyilvánult egyértelműséget, valamint dr. Kecskeméthy

István nyilatkozata, mely szerint ő volt „a kolozsvári teológiának fennállása óta a legeszebb növendéke”. Igaz szeretettel, őszinte nagyrabecsüléssel köszöntjük Erdély új püspökét és szívből kívánjuk, hogy a kegyelmes Isten segítse áldott hivatásában és munkáját, koronázza meg áldással gazdagon.

A Királyhágómelléki Énekeskönyv 68 Lei.

Az Énekeskönyvekhez szükséges nyersanyagok ára és azok váma oly nagy mérvben emelkedett, hogy azokat az eddigi 60 Lei-s áron forgalomba hozni nem lehet. Erre tekintettel, az Egyházkerület Tankönyvkiadó-Bizottsága 68 Lei-ben állapította meg az Énekeskönyvek árát. Tíz darabon felüli rendelésnél továbbra is köteles a kiadó darabonként az 5 Lei árengedményt megadni.

Lelkészbeiktatás. Március 7-én iktatta be Tarnóczy Lajos esperes dr. Bodnár Gábort a jákóhodosi lelkész állásába. Beszédében, a lelképásztor és gyülekezet egyetértő munkásságának áldását hangsúlyozta. Dr. Bodnár Gábor II. kor. 4 r. 5 v-se alapján tartotta meg beköszönő beszédét, mely szerint nem akar más lenni, mint lelképásztor, kinek legfőbb célja, hogy Krisztust állítsa példaképül a gyülekezet elé. A beiktatási ünnepélyen jelen volt Surányi Lajos szalárdi és Major Gyula paptamási lelkész, valamint Bartos Adorján ny. főszolgabíró, ki vendégül látta a még akkor oda nem költözött új lelkészt, a vendégeket és a presbiterium vezető tagjait. Isten áldása legyen az új pásztoron és gyülekezetén.

A nagyszalontai konferencián, melyet az Evangéliumi Munkások Erdélyi Szövetsége a szalontai ref. egyház meghívására és erkölcsi támogatásával husvét ünnepi hetében rendezett, a kolozsvári, marosvásárhelyi, dévai, resicai, lupényi, krasznai, szilágynagyfalusi és érábrányi keresztyén C. E. Szövetségek a bibarcfalvi vasárnapi iskola és a brassói leánybibliakör képviselői és tagjai voltak képviselve. Külföldi vendége volt a konferenciának dr. Csia Sándor a budapesti Bethánia Egylet főtitkára aki az 1927-ben Budapesten tartandó európai C. E. kongresszus előkészítő munkáiról tartott előadást és hívta meg arra a Romániában levő szövetségeket. A két husvét ünnep estéjén a városháza dísztermében zsúfolt közönség előtt evangelizáló összejövetelek tartottak, amelyeken dr. Kecskeméthy István kolozsvári teológiai professzor hirdette az ígét. A konferenciával kapcsolatban megtartott tisztújító köz-

A széplaki ref. iskola helyegzői tévedésből más címre küldték el. Tisztelettel kérjük azt a Nagytiszt. Ref. Lelkeszi Hivatal címére elküldeni Bérés Károly.

gyűlésen a lemondott tisztikart további 4 évre visszaválasztották. A konferenciát emelkedett hangulatu szeretetvendégség zárta be, melyen dr. Kecskeméthy István tartott bibliamagyarázatot és Böszörményi esperes ur, méltatva az Evangéliumi munkások egyházépítő szeretetmunkásságát, szíves szavakban búcsúzott el a konferencia résztvevőitől.

Bibliakör Nagyszalontán. Örömmel vettük a hirt és közöljük, hogy a nagyszalontai református ifjuság körében is megalakult a bibliakör, melynek tagjai nagy szeretettel és lelkesedéssel igyekeznek magukat és általában az ifjuságot hívő, öntudatos reformátussá nevelni. A bresbyterium az ifjuság mozgalmát készséggel támogatja. A bibliakört Kiss Géza s lelkész vezeti.

Husz éves találkozó. A debreceni főgimnázium 1906. évben érettségizett diákjai ez év jun. 5-én tartják 20 éves találkozójukat. Ez az első összejövetelük lesz az iskola padjainak elhagyása óta, mivel 10 éves találkozójukat, a háború miatt nem tarthatták meg. Az előkészítést Debreczenben Nagy Sándor ref. főgimnáziumi vallástanár, egyházkerületünk területén pedig Debreczeni István végzi.

Előmozdított lelkész. Tukacs László volt berrei lelkésztársunk Kis-arra távozott, hova állami vállalatnító lelkésszé neveztetett ki.

Szerkesztői üzenetek ...

E szám a nyomda áthelyezése miatt késett olvasóink szíves elnézését kérjük.

Konfirmációi emléklap =

17 × 21 cmtr. méretben, kék színnyomással, csinos kivitelben ...	Lei 1—
21 × 34 cmtr. méretben, nagyon szép kivitelű három színnel nyomtatva ...	Lei 3—
24 × 31 cmtr. méretben, dús aranyozással és még két színnel nyomtatva, legkényesebb igényt is kielégítő elsőrendű kivitelben	Lei 4—

Konfirmációi emlékkönyv

- diszes címlapu, több mint két ív terjedelmű füzet, nagyon szép konfirmációi Emléklappal, II. kiadás ... Lei 16—
áron beszerezhető:

Bérés Károly Könyvkereskedésében

ORADEA — NAGYVÁRAD,
Str. Iosif Vulcan (Nagy Sándor-u.) 14. szám
50 példányig való rendelésnél 10%, 50 dbon felüli rendelésnél 20% árengedményt nyújtunk

Szolid keresztyén szaküzlet! **Horváth és Tsa** órás és ékszerész
Oradea, General Mosoju (Kert)-utca 4. Ipartesület mellett

BÉRES KÁROLY

KÖNYVNYOMDÁJA, KÖNYV- ÉS PAPIRKERESKEDÉSE

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET ÉNEKSKÖNYVEINEK
ÉS VALLÁSTANI KÉZIKÖNYVEINEK SZERZŐDÉSES KIADÓJA, FŐBIZOMÁNYOSA

ORADEA—NAGYVÁRAD, IOSIF VULCAN [NAGY SÁNDOR]-UTCA 14.

ALAPITTATOTT 1909.

6—22. TELEFON SZ.

TC.

Ezúton van szerencsém t. Cimedet értesíteni, hogy régi jóhírnevű könyvnyomdámát, könyv- és papirkereskedésemet Bulev. Regele Ferdinand (Rákóczi-út) 14. szám alól a helyiség szűk volta miatt, 1926. évi április hó 24-ik napján

Iosif Vulcan [Nagy Sándor]-utca 14. szám alá, a Ref. Tanítónőképző-intézet épületébe

helyeztem át. Ez alkalommal könyvnyomdámát a legújabb betűanyagokkal kiegészítettem, gépeimet átváltattam, melyek segítségével azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a legkényesebb igényt is kielégítő nyomtatványokat tudok szállítani. Készítek: minden néven nevezendő kereskedelmi, alkalmi-

és hivatalos nyomtatványokat, brosurákat, zárszámadásokat, meghívókat,

üzleti könyveket, falragaszokat stb. ☞ Könyvkereskedésemben a

Királyhágómelléki Ref. Egyházkerület főhatósága alá tartozó

ref. elemi iskolákban használandó Énekeskönyvek, Vallás-

tani Kézikönyvek és tankönyvek, térképek, füzetek,

írószerek, iskolai és egyházi nyomtatványok ál-

landóan raktáron vannak. Nagybani vételnél

a szokásos árengedményt nyújtom.

Midőn ezt t. Cimed szíves tudomá-

sára hozom, az eddigi jóindu-

latu támogatását megköszö-

nöm, s további szíves

pártfogását kérve

vagyok kiváló

tisztelettel

BÉRES KÁROLY

KÖNYVNYOMDATULAJDONOS, TANKÖNYV- ÉS UJSÁG-KIADÓ, KÖNYV- ÉS PAPIRKERESKEDŐ

Pályázati hirdetés.

Az árpádi református egyház pályázatot hirdet a II-ik számú soros-organista kántor-tanítói állásra.

Javadalom: 1. Szép lakás 400 □-öl házi kerttel. 2. Évi 25,000 lei készpénz, havi előleges részletekben. 3. 7 katasztrális hold régi egyházi föld, melynek minden adóját az egyház fizeti. 4. 9 katasztrális hold agrárföld, melynek minden adóját a tanító fizeti. 5 Stóla.

Kötelesség: A presbitérium által reábi-zott osztályok vezetése. (Ez időszert I-II-III. oszt.) Enekkar szervezése és vezetése. Vasárnapi iskola vezetése. Vallástani és állami iskolában. Kánonikus órákon és akadályoztatás esetén a lelkész helyettesítése, amelyért külön díjazás nem jár.

Pályázhatnak: okleveles organista kántor-tanítók, akik igazolni tudják, hogy katonai éveiket leszolgálták, a románnyelvű vizsgát sikeresen letették, vagy olyan oklevelük van, amely állam-érvényes. A megválasztott tanítót csak egy évi sikeres működés után erősíti meg a presbitérium. Pályázati határidő 1926. év június hó 1. A pályázók 1926. évi június 6-án orgona és énekpróbára jelenjenek meg. Az állás 1926. év szept. 1-én foglalandó el. Okmányok az árpádi református lelkész hivatalba küldendő.

Arpasel—Árpád—Decebal, județul Bihor, 1926. évi április 21.

1

Boros Gábor,
református lelkész.

Konfirmálók részére

legkedvesebb ajándék és nélkülözhetetlen a most megjelent díszes kiállítású vászon kötésű

Királyhágómelléki Ref. Énekeskönyv

mely a hiveink körében a legnagyobb megelégedést érdemelte ki. Ára 68 lei. Kapható:

Béres Károly könyvkereskedésében

a „Királyhágómelléki Református Egyházkerület”
Vallástani és Énekeskönyveinek szerz. kiadójánál

Oradea, Iosif Vulcan (Nagy Sándor) - utca 14.

Orgonahomlokzatsipok

a rekvirált sipok helyébe elsőrendű kivitelben kerülnek

Wegenstein S. Fiai orgona- és harmonium-gyárában, Timisoara.

Kitűnő hangú harmoniumok és pedálos harmoniumok állandóan raktáron. Orgonajavítások, tisztítások és hangolások pontosan eszközöltetnek. Költségvetéssel és harmonium árjegyzékkel díjtalanul szolgálunk.

26-2

BERGER és SPINDLER

nagyszebeni harangöntők ajánlják
háboru előtti művészi kivitelben és minőségben készült
templomi

harangjaikat

Szállítási idő a megrendeléstől 30 napon belül. Az árak a legolcsóbb napi ár. Jótállási idő: 15 év. Szavatolnak a hangok tisztaságáért és összhang-ért. Hajlandók kedvező fizetési feltételeket adni.

ÜRÖGDI SÁNDOR

SZOBAFESTŐ ÉS MÁZOLÓ

ORADEA

NAGYVÁRAD

Strada Simeon Stefan — Bethlen-utca 44. szám.

Elvállal: a legkényesebb igényt is kielégítő
szobafestő és mázoló munkákat a
15-3 legjobb kivitelben, jutányos áron!

Harangokat,

vas harangszerelőanyagokat ajánl 23
és vas harangállványokat

Hönig Frigyes harang- öntődéje

RRAD, Strada Barlinu No. 10-21. Alapított 1840.

Az aranyéremmel
kíntetett

„VICTORIA”

Kertgazdasági és Magtermelő R. T.

Magkereskedés
faiskola és szőlőoltványtelep

ORADEA—NAGYVÁRAD

60 oldalas nagy képes árjegyzéke sok
hasznos tudnivalóval megjelent. Kérje
ingyen bérmentve megküldését. 10-7

BISZÁK JÓZSEF

harang- és ércöntődéje Ghioroc-on
(Györök, Arad-megye)

a legjutányosabb árak mellett
készít a legfinomabb anyagból
bármely hangú és nagyságú
a legdiszesebb kivitelben, kívánatra feliratokkal, képek-
kel díszítve, ingó rendszerű vas felső koronával, vagy
bármely más kívánt rendszerű állvánnyal. Gyártmányait
kiválóságát több elismerő levél igazolja. Érdeklődőknek
részletes leirással és árajánlattal készséggel szolgál.
[Megrendelésnél kérem ezen lapra hivatkozni.] 23

harangot,